

➤ AANPAK RIOOLVREEMD WATER: NIET SLIM, MAAR DWAAS!

Waar komt het water vandaan dat op een zuivering aankomt? Dat lijkt een triviale vraag, maar dat was het een jaar of twintig geleden zeker niet, aldus Bert Palsma. Om de vraag te kunnen beantwoorden, werd DWAAS ontwikkeld: de Droog Weer Afvoer Analyse Systematiek.

‘Rond de eeuwwisseling begonnen we te beseffen dat er niet alleen afvalwater (de zogenoemde droogweeraanvoer of DWA, red.) en hemelwater op de zuivering terechtkwamen. Maar ook water dat eigenlijk helemaal niet op een rwzi thuishoort. Denk aan instromend oppervlaktewater, infiltrerend grondwater, drainagewater en dergelijke’, vertelt Bert Palsma. ‘We hielden tot dan toe helemaal geen rekening met dit soort water, bijvoorbeeld voor het bepalen van de benodigde transport- en zuiveringscapaciteit. In Duitsland hadden ze al een naam voor dit water. Ze noemden het ‘Fremdwasser’, en in Frankrijk hadden ze het veelbetekenend over ‘Eau Parasite’. Wij bedachten de term ‘rioolvreemd water’.

Samen met stichting RIONED liet STOWA een methodiek ontwikkelen om meer inzicht te krijgen in de afvalwaterhoeveelheden tijdens droogweerperiodes en het aandeel rioolvreemd water hierin. Die methode - DWAAS, Droog Weer Afvoer Analyse Systematiek – werd toegepast op een aantal grote afvalwaterzuiveringen. Palsma: ‘Daaruit kwam naar voren dat er op die zuiveringen bij droog weer gemiddeld meer dan zestig procent meer water op de zuivering kwam dan je zou verwachten, met uitschieters ver daar voorbij. Al dat water werd onnodig verpompt en gezuiverd. Dat kostte de waterschappen jaarlijks miljoenen extra.’

SPECTACULAIRE RESULTATEN

Het resultaat was dat er naast het afkoppelen van hemelwater ook aandacht kwam voor de aanpak van rioolvreemd water, aldus Palsma: ‘In de afgelopen jaren bleek dat je met eenvoudige maatregelen soms spectaculaire resultaten kon boeken. In Utrecht bleken de overstortdrempels van het hemelwaterriool te laag, waardoor er via het hemelwaterriool constant oppervlaktewater naar de zuivering stroomde. Na het ophogen van de overstortdrempels, daalde de aanvoer naar rwzi Utrecht met maar liefst dertig procent. Tel uit je winst.’

Is het probleem met rioolvreemd na twintig jaar opgelost? Palsma: ‘Er valt nog steeds van alles te verbeteren, vooral als je op een rwzi ook medicijnresten verwijdert, of wilt gaan verwijderen. Iedere kuub water minder op de zuivering, scheelt - zeker bij kosten voor medicijnverwijdering - een slok op een borrel. Dus ik daag de waterbeheerders graag uit. Geef mij een cent per kuub bespaard water en ik ben over een paar jaar miljonair. Of kijk zelf nog eens goed naar de bronnen en hoeveelheden van het aangevoerde afvalwater en houd het geld in je eigen zak. STOWA heeft er een prachtige systematiek voor ontwikkeld: DWAAS. We werken momenteel met Het Waterschapshuis aan een update’

➤ Programmamanager Waterketen Bert Palsma